

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	21.05.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Meelis Sentifoli
Ametiasutuse nimi:	Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	24913000088
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 93 ¹ lg 1 – 25 lg 2
Kahtlustatav (isikukood):	XXX (ik XXX)

Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 24913000088, milles on XXX esitatud kahtlustus KarS § 93¹ lg 1 – 25 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteokatse toimepanemises, mis seisnes alljärgnevas käitumises:

XXX on Venemaa Föderatsiooni kodanik, kes elab Eesti Vabariigis välismaalasena püsivalt elamisloa alusel. Välismaalaste seadus § 11 kohaselt on Eestis elav välismaalane kohustatud järgima Eesti põhiseaduslikku korda ja Eesti õigusakte, austama põhiseaduslikke väärtusi ja printsiipe, vabadusel, õiglusel ja õigusel tuginevat riiki ning Eesti ühiskonna korraldust. Euroopa Nõukogu määrus 833/2014 artikkel 13 järgi kohaldatakse määrust liidu territooriumil ehk Eesti Vabariigi kui Euroopa Liidu liikmesriigi territooriumil.

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (edaspidi RSanS) § 3 lg 1 kohaselt on rahvusvaheline sanktsioon välispoliitika meede, mille eesmärk on toetada rahu säilitamist või taastamist, rahvusvahelist julgeolekut, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse järgimist või muude Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja või Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide saavutamist. RSanS § 6 kohaselt on rahvusvahelise sanktsiooni rikkumine rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmine või keelu rikkumine. Rahvusvahelist sanktsiooni rakendav õigusakt on RSanS § 9 lg 1 tähenduses Euroopa Liidu Nõukogu määrus või Eesti Vabariigi seadus, mille alusel kohaldatakse rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas õigusaktis ettenähtud kohustusi ja keelde. Seega on Euroopa Liidu Nõukogu määrus nr 833/2014 rahvusvahelist sanktsiooni rakendav õigusakt.

14.08.2024 kell 10:00 saabus XXX Luhamaa tollipunkti Luhamaa piiripunkti Eestist Venemaale väljuvale suunale. Enne tollikontrolli algust ei soovinud XXX tollile midagi deklareerida. Korrakaitseaduse (edaspidi KorS) §-de 4 ja 48 ja tolliseaduse (edaspidi TS) §-de 64 ja 65 alusel teostati reisija ja tema pagasi läbivaatus. Tollikontrolli käigus leiti tema pagasist seitse kõlarit ja üks kõlari osa (CN-koodiga 8518), mida ta soovis viia Venemaale.

Euroopa Nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 artikkel 3 k kohaselt on keelatud otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või ekspordida Venemaale füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele

või asutustele või Venemaal kasutamiseks liidust või väljaspool liitu pärit, XXIII lisas loetletud kaupu, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstuslikkust. Kaubad CN-koodiga 8518 kuuluvad artikkel 3 k lissasse XXIII ja XXIIIC.

XXX on ka varasemalt üritanud toimetada Eesti Vabariigist Venemaa Föderatsiooni keelatud kaupu: 27.06.2024 kell 19:00 kahte puurimisestadme osa (CN kaubakoodiga 8207) ja 04.07.2024 kell 14:54 BBQ grilli komplekti (CN-kaubakoodiga 7308). Nimetatud kaubad kuuluvad Euroopa Nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 artikkel 3 k lisa XXIII nimekirja, mida on keelatud otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida Venemaale füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele.

17.07.2024 üritas XXX toimetada Eesti Vabariigist Venemaa Föderatsiooni televiisorit Samsung QE55LS03BGU, mis on Euroopa Liidu Nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 artikli 3h kohaselt XVIII lisas loetletud luksuskaupade loetelus, millele on seatud ekspordi piirang kaubaartikli hinna järgi, kui heli ja pildi salvestamiseks ja taasesitamiseks mõeldud elektrilised/elektroonilised või optilised seadmed väärtusega üle 1000 euro.

XXX on tutvustatud korduvalt 27.06.2024, 04.07.2024, 17.07.2024 ja ta on allkirjastanud infolehe sanktsioonide kehtestamisest kaubale, mida toimetatakse Euroopa Liidust Venemaa Föderatsiooni või Venemaa Föderatsioonist Euroopa Liitu. 27.06.2024, 04.07.2024, 17.07.2024 juhtumite osas menetlust ei alustatud, kuid talle tutvustati ja anti allkirja vastu infoleht sanktsioonide kehtestamisest kaubale, seega oli XXX teadlik, et Euroopa Nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 sätestatud sanktsioonide rikkumise korral järgneb kriminaalvastutus KarS § 93¹ lg 1 alusel.

31.08.2024 kell 18:30 saabus XXX Luhamaa tollipunkti Luhamaa piiripunkti Venemaalt Eestisse sisenevale suunale. Enne tollikontrolli algust ei soovinud XXX tollile midagi deklareerida. KorS §-de 4 ja 48 ja TS §-de 64 ja 65 alusel teostati reisija ja tema pagasi läbivaatus. Tollikontrolli käigus leiti tema pagasist veealune kaamera Praktik Murena (CN- koodiga 9006).

Euroopa Nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 artikkel 3i kohaselt on keelatud otse või kaudselt osta, importida või üle anda XXI lisas loetletud Venemaalt pärinevaid või Venemaalt eksporditavaid kaupu, mille müük toob Venemaale märkimisväärset tulu ja võimaldab tal jätkata Ukraina olukorda destabiliseerivat tegevust. Kaubad CN-koodiga 9006 kuuluvad artikkel 3i XXI lisas osutatud kaupade ja tehnoloogia loetellu.

Lähtuvalt eeltoodust on XXX alus kahtlustada rahvusvahelise sanktsiooni rikkumise katses, s.o. KarS § 93¹ lg 1 - § 25 lg 2 järgi kvalifitseeritavas kuriteo toimepanemises.

KarS § 93¹ lg 1 kohaselt karistatakse rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmise või keelu rikkumise eest rahalise karistusega või kuni 5 aastase vangistusega.

Käesolevas kriminaalasjas kogutud tõendite seas on Maksu- ja Tolliameti poolt esitatud kuriteoteated koos lisadega (läbivaatuse aktid, fototabelid, XXX Vene Föderatsiooni passi koopia, XXX EV elamisluba, kauba-üleandmise-vastuvõtmise aktid, kirjavahetuse väljatrükid, XXX kirjalikud selgitused, väljavõtte XXX piiriületuste kohta), tunnistaja XXX ütlused, asitõendi vaatlusprotokoll, XXX kahtlustatavana ülekuulamise protokoll, õiend karistusregistri väljavõtte kohta.

Kahtlustatavana ülekuulamisel XXX kasutas õigust ütluste andmisest keeldumiseks.

Lähtudes kriminaalasjas kogutud materjalidest, jõudis prokurör järeldusele, et XXX süü on tõendamist leidnud, ent tema süü ei ole käesoleval juhul suur.

Süü suuruse hindamisel arvestatakse eelkõige isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, karistust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid.

Kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) § 202 lg 1 ja lg 7 kohaselt kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib kriminaalmenetluse lõpetada. KrMS § 202 lg 2 kohaselt on kahtlustatavale võimalik panna kohustuse maksta kindel summa riigituludesse või sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides või teha üldkasulikke tööd. Kohustuse täitmata jätmisel kriminaalmenetlus uuendatakse.

Eelnevast järelduvalt ei ole kahtlustatava süü niivõrd suur, et kriminaalasja tuleks lahendada ilmtingimata kohtumenetluses. Samuti, kuna seadusandja on nimetatud kuriteo eest ette näinud ka rahalise karistuse, on tegemist kuriteoga, mille toimepanemisel võib isiku süüd pidada väikseks, kuna karistuse väiksemad sanktsioonimäärad viitavad ka väiksemale süüle.

XXX on varem kriminaalkorras karistamata. Tal on kaks kehtivat väärteokaristust, kuid need on määratud teiseliigiliste süütegude (liiklussüütegude) toimepanemise eest. Karistusena määratud rahatrahvid on tasutud. XXX suhtes ei ole menetluses teisi kriminaalasju. Nimetatud asjaolud viitavad kahtlustatava eelnevale õiguskuulekale elule ning eeltoodu pinnalt järeldub, et kuritegude toimepanemine ei ole kujunenud tema elustiiliks ega sagedaseks käitumismustriks. Kõnesoleval juhul jäi tegu katsestaadiumisse. Raskendavad asjaolud puuduvad. Kahtlustatav on prokurörile selgitanud, et temale inkrimineeritud kuriteo toimepanemise ajal tal sissetulek puudus, mis oli motivaatoriks talle etteheidetavate tegude toimepanemisele. Käesoleval ajal XXX töötab, omab legaalset sissetulekut ja lubab edaspidi käituda õiguskuulekalt. Avalik menetlushuvi kõnesoleval juhul puudub, kuna isikule etteheidetava kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra, kui üldise väärtusmastaabi, riive heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega. XXX on nõus võtma endale seoses kriminaalmenetluse lõpetamisega kohustuse tasuda riigi tuludesse 500 eurot ja kohustub hüvitama kriminaalmenetluse kulud seoses riigi õigusabi osutamisega määratud kaitsja vandeadvokaat Kalju Kutsari poolt summas 148.84 eurot.

Kohtueelse menetluse käigus kogutud tõendeid ning isiku varasemat käitumist hinnates on alust asuda seisukohale, et KarS § 56 lg-s 1 sätestatud üld- ja eripreventiivseid eesmärke on võimalik saavutada käesoleval juhul isikut kriminaalvastutusele võtmata. Tulenevalt eeltoodust leiab prokurör, et kahtlustatava suhtes on võimalik lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 lg 2 p 2 järgi, määrates talle kohustuseks tasuda riigi tuludesse 500 eurot ja hüvitada kriminaalmenetluse kulud 148.84 eurot 5 kuu jooksul alates kriminaalmenetluse lõpetamisest.

XXX on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuurkuni kohustuse täitmiseni. Kui XXX ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

m ä ä r a s :

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24913000088 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:

2.1. XXX kohustub tasuma riigi tuludesse 500 (viissada) eurot. Tähtajaks määrata 5 kuud, s.o. kohustuse täitmise tähtpäev 21.10.2025.a (kaasaarvatud).

2.2. XXX kohustub hüvitama kriminaalmenetluse kulud seoses riigi õigusabi osutamisega määratud kaitsja vandeadvokaat Kalju Kutsari poolt summas 148.84 eurot (ükssada nelikümmend kaheksa eurot ja kaheksakümmend neli eurosenti) hiljemalt 5 kuu jooksul alates kriminaalmenetluse lõpetamisest, so kohustuse täitmise tähtaeg 21.10.2025.a (kaasaarvatud).

3. KrMS 4 peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldatud.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:

XXX juurest tollikontrollis leitud ja äravõetud järgmised esemed tagastada KrMS § 126 lg 3 p 2 alusel XXX poolt p.-s 2 märgitud kohustuste täitmisel XXX:

- 1) Veealune kaamera Praktik Murena (pakendatud ja suletud turvakleebisega 5L 161616);
- 2) Kõlarid (7 tk) ja kõlariosa (1 tk) (pakendatud ja suletud turvakleebisega 5L 161618).

5. Vahistuse andmed: Vahistamist ei kohaldatud. KrMS § 217 korras kahtlustatavana kinni ei peetud.

6. Kriminaalmenetluse kulud: XXX seoses riigi õigusabi osutamisega määratud kaitsja vandeadvokaat Kalju Kutsari poolt summas 148.84 eurot kuuluvad hüvitamisele XXX poolt.

7. Riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud andmete loetelu: andmeid ei kogutud.

8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia anda üle XXX.

9. Kriminaaltoimik jätta hoiule Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuse täitmiseni.

(allkirjastatud digitaalselt)

Meelis Sentifoli
ringkonnaprokurör

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus, olen määruse kätte saanud ning määrus on mulle tõlgitud vene keelde:

(nimi, allkiri, kuupäev)

Kriminaalmenetluse lõpetamise kohaldamisest võttis osa tõlk, keda hoiatati oma kohustuste täitmisest keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest KarS § 318 ja § 321 järgi.